

Baggrundsnotat til drøftelse af indsatser for unge på uddannelseshjælp i Jobcenter Varde

Notatet omhandler en målgruppebeskrivelse af unge på uddannelseshjælp, lovgivning, indsatser, effekter og udviklingsperspektiver. Notatet kan anvendes som baggrund for en drøftelse af indsatser for unge på uddannelseshjælp i Jobcenter Varde.

Ungemålgrupper

Unge på uddannelseshjælp inddeles i to hovedmålgrupper.

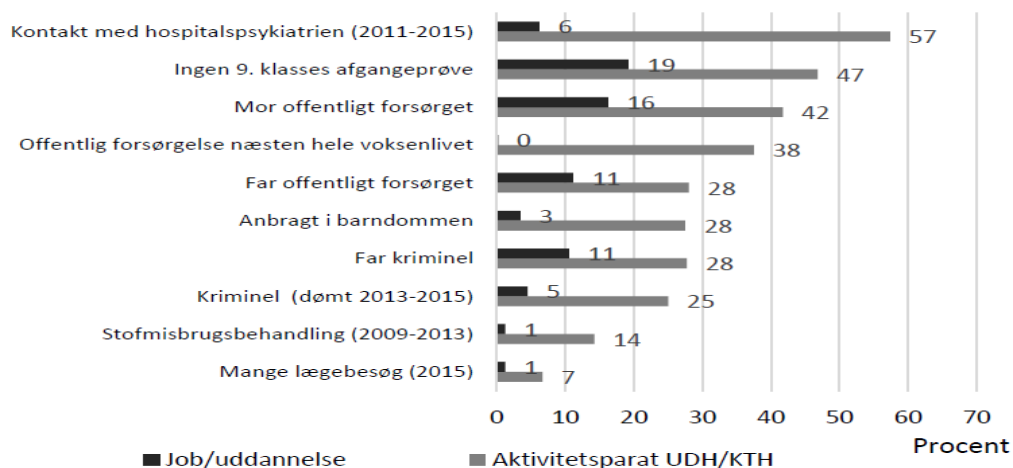
Målgrupper	Definition	Antal sept. 2017
Uddannelsesparate	Den unge vil med den rette indsats være i stand til at gå i ordinær uddannelse indenfor 52 uger	163
Åbenlyse uddannelsesparate	Uddannelsesparate, hvor det vurderes at den unge kan starte direkte i uddannelse visiteres åbenlyse uddannelsesparate	Blandt de 163 uddannelsesparate er pt. 12 åbenlyse
Aktivitetsparate	Den unge kan ikke starte ordinær uddannelse indenfor 52 uger	207

Målgruppernes kompleksitetsgrad

Stigende kompleksitet

Åbenlys uddannelsesparat – uddannelsesparat – aktivitetsparat

Sagens kompleksitetsgrad er udtrykt i målgruppevurderingen. En åbenlys uddannelsesparat vil straks kunne gå i uddannelse eller arbejde. I den anden ende af skalaen er de aktivitetsparate med multiple udfordringer. KLS sektorbeskrivelse fra februar 2017 viser de landsdækkende karakteristika for de aktivitetsparate unge på uddannelseshjælp sammenlignet med en køns- og alderssvarende gruppe af personer i job og uddannelse.

Definitioner på figuren: Offentlig forsørgede næsten hele voksenlivet = offentlig forsørgede i minimum 80 % af tiden fra personens 18 års fødselsdag. Mor / far offentlig forsørgede = offentlig forsørgelse i minimum 80 % af tiden, mens personen var 17 år. Mange lægebesøg = minimum 24 lægekontakter med egen læge i 2015. Far kriminel = alle sanktioner ifm. straffelov, våbenlov og lov om euforiserende stoffer mens barnet var 0-17 år. (Kilde: KL sektorbeskrivelse, februar 2017)

Figuren viser at næsten 60 % af de aktivitetsparate unge har haft kontakt til psykiatrien. Det er næsten ti gange mere end unge i uddannelse og beskæftigelse. Næsten halvdelen af de unge aktivitetsparate har ikke en afgangseksamen fra 9. kl. i dansk og matematik. Andelen af unge, som har været anbragt udenfor hjemmet eller er dømt for kriminalitet er også højere end hos unge i job og beskæftigelse. De landsdækkende data er sandsynligvis overførbare til Varde.

Desuden viser lokale Varde data at blandt de 207 aktivitetsparate unge er 32 aktive i særlig tilrettelagt uddannelse (STU), 19 har afsluttet STU (fra den 01.01.16) og 21 er fritaget fra aktivitet på grund af anden relevant indsats, fx misbrugsbehandling, retspsykiatri mv. Kun 5 blandt de uddannelsesparate er fritaget fra aktivitet.

Gennemsnitlig varighed for en uddannelsesparat ung er 36 uger og 91 uger for en aktivitetsparat ung (september 2017).

Tilbagefaldsgraden for de uddannelsesparate er 19,4 % og 10,6 % for de aktivitetsparate (september 2017).

Afslutningsårsagerne fra august fordelt på henholdsvis uddannelsesparate og aktivitetsparate viser at flere uddannelsesparate end aktivitetsparate unge afsluttes til uddannelse og arbejde. Begge målgrupper er kendetegnede ved ofte flytninger.

Uddannelsesparate Top 8 - afslutningsårsager

Kontaktforløb afslutningsårsag 2.12	Antal afsluttede personer	Antal afsluttede historisk
Ordinær uddannelse	72	76
Ordinært arbejde	43	25
Manglende reaktion på henven	23	15
Flyttet	21	15
Andet	18	37
Manglende rådighed	7	9
Formue	4	4
Manglende medvirken	4	19

Aktivitetsparate Top 8 - afslutningsårsager

Kontaktforløb afslutningsårsag 2.13	Antal afsluttede personer	Antal afsluttede historisk
Flyttet	19	17
Ordinær uddannelse	9	6
Ordinært arbejde	7	5
Førtidspension	4	1
Andet	3	3
Manglende medvirken	2	
Manglende reaktion på henven	1	
Manglende rådighed	1	
Udvandret	1	

Til- og afgang på uddannelses- og aktivitetsparate sager

Startede / sluttede uddannelsesparate sager i Jobcenter januar til juli 2016 / 2017		
Startede sager	Januar – juli 2016	Januar – juli 2017
	235	226
Sluttede sager	Januar – juli 2016	Januar – juli 2017
	287	233

Både i 2016 og 2017 afslutter vi flere uddannelsesparate sager end Jobcentret åbner.

Startede / sluttede aktivitetsparate sager i Jobcenter januar til juli 2016 / 2017		
Startede sager	Januar – juli 2016	Januar – juli 2017
	90	66
Sluttede sager	Januar – juli 2016	Januar – juli 2017
	76	60

Både i 2016 og 2017 afslutter vi færre aktivitetsparate sager end vi starter.

Lovgivning

Lovgivningen foreskriver 3 samtaler indenfor de første tre måneder for både de uddannelsesparate og aktivitetsparate. Herefter skal uddannelsesparate kun tilbydes samtaler efter behov, hvor de aktivitetsparate skal have samtaler minimum hver 2. måned.

Ungemålgruppen skal kontinuerligt i tilbud. I praksis melder tilbuddene typisk retur til rådgiver i forhold til den unges fremmøde og progression 1-4 om måneden. Der er således mulighed for løbende at følge den unge tæt. Bemærk at de åbenlyse uddannelsesparate ikke skal tilbydes rådgiversamtaler, kun nytteindsats.

Uddannelsesparate	
Samtaler	Tilbud
3 samtaler indenfor de første 3 måneder. Herefter samtaler efter behov	Minimum 14 dages tilbud minimum hver 4. uge. Kontinuerligt i tilbud
Aktivitetsparate	
Samtaler	Tilbud
3 samtaler indenfor de første 3 måneder. Herefter samtale hver 8. uge	Minimum 14 dages tilbud minimum hver 4. uge. Kontinuerligt i tilbud

Indsatser for unge på uddannelseshjælp

Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering har i juni 2017 udgivet en vejledning til jobcentrene om "Den gode ungeindsats i jobcentrene". Vejledningen har fokus på hvilke indsatser, der virker for hvilke målgrupper.

Styrelsen anbefaler at de uddannelsesparate især skal tilbydes brobygning og uddannelses- og fastholdelsesmentor. For de aktivitetsparate unge er indsatser på ordinære arbejdspladser effektive trædesten på vejen mod uddannelse. De virksomhedsrettede indsatser skal ske i kombination med mentorstøtte og sundhedstilbud. Timetal og arbejdsopgaver skal tilpasses den unge situation.

I videst mulig omfang forsøger Jobcenter Varde at læne sig op af styrelsens anbefalinger.

Indsatser til uddannelsesparate unge i Varde Kommune:

Indsats	Effekt september 2017
Nytteindsats (åbenlyse)	58 %

På Vej i uddannelse (Campus, Varde)	42 %
Brobygning til Erhvervsuddannelse (Rybners og SOSU skolen)	50 %
Ung på Vej (privat aktør Next Choice)	44 %
Uddannelsesmentor	53 % (parallelindsats)
Coachende samtaler	33 %
Virksomhedspraktik	Virksomhedspraktik til uddannelsesparate måles ikke separat – 43 % på alle jobcentrets målgrupper

Indsatser til aktivitetsparate unge i Varde Kommune

Indsats	Effekt
Virksomhedspraktik	32 %
Virksomhedscentre (40 pladser i alt)	Effekten af virksomhedscentre måles ikke separat
Ungekompaset (privat aktør A2b) individuel forløb med vejledning og virksomhedspraktik	43 %
Lyslåden (socialøkonomisk virksomhed)	8 % (ansat i fleksjob)
Mentor gennem Bo-støtten	15 % (parallelindsats)
Diverse sundhedstilbud i samarbejde med Center for Sundhedsfremme og Varde Fysioterapi –varmtvandssvømning, onsdagsmotion og træning	Parallelstøttende indsatser. Effekt måles ikke separat.

Udviklingstiltag for unge på uddannelseshjælp i Jobcenter Varde

Omfanget, diversiteten og karakteren af de unges udfordringer indikerer at der er behov for en tidlig, tværgående indsats i kommunen. Derfor arbejder Jobcenter Varde tæt sammen med interne og eksterne parter om en mere sammenhængende ungeindsats for de udsatte unge. Her kan bl.a. nævnes:

Tværgående Ungeindsats

Matrix-samarbejde mellem Jobcenter, Børn og Familie om fælles sager i alderen 16-23 år. Jobcentret har 100 ungesager med inde i samarbejdet – 2/3 uddannelsesparate og 1/3 aktivitetsparate. Rådgiver har også opgaven som mentor og virksomhedskonsulent. Et vigtigt fokuspunkt er at arbejde med den unge inden det 18. år med henblik på at forebygge at den unge ender på offentlig forsørgelse.

Tro på dig selv

I regi af regeringsudspil Tro på dig selv arbejder Jobcenter, Børn og Familie, udskolingskoler, produktionskole, erhvervsplaymaker og ungdomsskolen om at udvikle en mere sammenhængende, kommunal ungeindsats, fx kvalificering af vejledning til unge i alderen 15-25 år, større fokus på EUD uddannelserne i udskolingen, dannelse af ungenetværk til unge i

mistrivsel, tværgående kommunal samarbejdsforum, hvor sager med børn i udkolingen kan drøftes tværfagligt mv.

Parallelt med at skabe en sammenhængende kommunal ungeindsats, skal en ny Forberedende Grunduddannelse udvikles for de unge, som ikke går den direkte vej igennem uddannelsessystemet (15-25 år). Den nye FGU skal erstatte Produktionsskolen, EGU, Kombinerede Ungdomsuddannelse, FVU, AVU og OBO. FGUen skal indeholde 3 nye spor: almenlinje (faglig opkvalificering), produktionslinje (værksted + undervisning i almene kompetencer) og erhvervslinje (skolepraktik + undervisning). Forventet opstart august 2019.

Lær at tackle angst og depression kurser for unge

Center For Sundhedsfremme, Jobcenter Varde og Børn og Familie er bevilliget midler til kurser i 2018 til unge med angst og depression i alderen 15 til 25 år. Center for Sundhedsfremme forestår kurserne, mens Jobcenter og Børn og Familie rekrutterer målgruppen.

Jobbro til Uddannelse

Jobbro til Uddannelse er et kontrolleret forsøg under styrelsen med fokus på at nedbringe bestanden af aktivitetsparate unge. Jobcenter Varde har budt ind på at deltage i forsøget. Ansøgningsfrist 2. oktober. Forventet svar oktober måned. Mulig opstart 1. januar 2018. Der henvises til andet punkt på dagsorden om politisk stillingtagen til om Jobcenter Varde skal deltage.

Fremskudt trivselsberedskab på Rybners

Jobcenter Varde og Esbjerg er i samarbejde med Rybners i gang med at ansøge om EU Socialfondsmidler gennem Vækstforum til et fremskudt trivselsberedskab på Rybners for elever bosat i Varde eller Esbjerg Kommune. Beredskabet skal sikre at de unge fastholdes i uddannelse parallelt med at der arbejdes med at støtte dem i diverse problemløsninger.

Relationel koordinering

Med henblik på at sikre en sammenhæng i de sager, som er repræsenterede i flere afdelinger, arbejder Jobcenter Varde, Social og Handicap og Børn og Familie med metoden relationel koordinering. Relationel koordinering anvendes i de sager, hvor der er en gensidig afhængighed i opgaveløsningen. Helt konkret samles relevante medarbejdere med bestemte tidsintervaller for at sikre ens retning i sagerne. Et konkret eksempel er en ung, psykisk syg mor på uddannelseshjælp i jobcentret og med en sag i Social og Handicap. Der er en sag på barnet i Børn og Familie.

Medarbejderudvikling – fremme af borgerressourcer og –progression

Ny forskning i Beskæftigelsesindikatorprojektet viser, at der er evidens for at have fokus på de faktorer, der skaber fremdrift for den unge på vejen mod uddannelse og job. Positive forventninger fra både den unge selv og de fagprofessionelle omkring den unge er afgørende for den unges succes mod uddannelse.

Konkret arbejder medarbejderne med at inddrage de 5 progressionsfaktorer i samarbejdet med den unge:

- 1) Tro på egne evner handler om borgerens tro på egne evner til at finde et job eller en uddannelse
- 2) Selvvurderet helbred / borgerens egen vurdering af sit helbred. Flere studier finder en positiv statistisk sammenhæng mellem "selvvurderet helbred" og sandsynligheden for at komme i job og uddannelse
- 3) Inddragelse af netværk handler om hvorvidt borgeren oplever støtte fra omverdenen, omfanget af borgerens sociale kontakt og sociale kompetencer. Det kan også være relationen til fx rådgiver
- 4) Arbejdsmarkedsidentitet (Mening og retning). Borgeren skal opleve at have et klart og meningsfyldt mål og en grund til at bevæge sig i den retning

- 5) Rådgivers vurdering af borgerens job- og uddannelsesparathed. Rådgiverens samlede vurdering af borgerens jobparathed er en god indikator for om en borger kommer i job og beskæftigelse. Beskæftigelsesindikatorprojektet fra 2016 viser, at når rådgiveren tror på at den unge kan komme i job og uddannelse er effekten af den samlede indsats størst.